

Revisionskontorets Sammanfattning av granskningsrapport

Nr: 95
Jan. 2007

Styrmodellens utveckling – styrning av hälso- och sjukvården

Uppdrag – syfte

Svanell Konsult AB har på uppdrag av revisorerna granskat hur Region Skåne arbetar med att utveckla och implementera den nya styrmodellen för regionens hälso- och sjukvård.

Syftet med granskningen har varit att belysa:

- Om de hittills konstaterade effekterna av styrmodellen står i samklang med målsättning och förväntningar.
- På vilket sätt styrmodellen påverkat verksamhetens inriktning, omfattning, effektivitet och kvalitet.

Metod

Genomförandet av granskningen har omfattat studier och analys av dokumentation. Strukturerade intervjuer har genomförts med representanter för koncernledningen, hälso- och sjukvårdsledningen, sjukhusvård och den offentliga primärvården. Granskningen har förutom det regionövergripande perspektivet avgränsats till sjukvårdsdistrikten i sydöstra, nordvästra och mellersta Skåne.

Resultat

När resultatet av granskningen summeras måste det beaktas att endast ett år har gått med den nya styrmodellen i användning. Endast första steget i ett komplicerat utvecklingsarbete är taget. Det är därför för tidigt att slutligt utvärdera resultatet och effekter av utvecklingsarbetet.

När man ställer den utveckling som skett i relation till regionstyrelsens måldokument kan noteras att de mål som formulerades så här långt har uppnåtts i rimligt stor utsträckning. Det konstateras också att styrmodellen haft stor inverkan på verksamhetens inriktning och mål genom uppdragsbeskrivningarna, logikindelningen och den strukturförändring som denna möjliggjort. Uppdragen har också blivit tydligare.

Uppfattningen bland de personer som intervjuats i granskningen är att styrmodellen i grunden är bra. De kritiska synpunkter som framförts avser främst brister i genomförandet och tillämpningen. Granskningen visar på behov av vissa justeringar av modellen i det fortsatta utvecklingsarbetet. Framför allt gäller detta följande:

- Det behövs mer incitament för utveckling av effektivare vårdformer och kostnadseffektivitet samt bättre incitament för hög kvalitet.
- Primärvårdens uppdrag och ersättning behöver harmonieras med närsjukvårdsuppdragen i övrigt.
- Det saknas tillräckligt starka gemensamma incitament för primärvård och sjukhus som stöd för närsjukvårdens utveckling.

Granskningen konstaterar att logikindelningen har spelat en mycket viktig roll i planeringen och genomförandet av strukturförändringarna men i vårdens vardag är inte logikbegreppet särskilt ändamålsenligt. Den osäkra gränsdragningen i kombination med det faktum att patientflödet rör sig över logikgränserna gör det opraktiskt att resonera i logiktermer på klinisknivå. Att budgetera och följa upp hur klinikens kostnader fördelas mellan logikerna upplevs inte relevant men detta har inte heller varit målet för den nya styrmodellen.

Den osäkra gränsdragningen bidrar även till att den övergripande uppföljningen på logiknivå inte blir helt tillförlitlig. Ett problem i detta sammanhang är att det inte kan ges någon säker återkoppling på hur den faktiska resursanvändningen motsvarar de politiska prioriteringarna i resursfördelningen.

Vidare konstateras att det dubbla beställaransvaret fördelat på hälso- och sjukvårdsnämnd och distriktsnämnder har försvårat tillämpningen av styrmodellen. Förändringen av politisk organisation och tjänstemannaledning skapar förutsättningar för en ökad tydlighet i hälso- och sjukvårdens styrning. Samtidigt finns en farhåga att den lokala dialogen och det lokala samarbetet mellan sjukhus och primärvård samt med kommunerna skall komma att försvåras.

Granskningen konstaterar slutligen att det är nödvändigt att finna former för att genom prioritering balansera ambitioner och tillgängliga resurser till en realistisk prisnivå i ersättningsmodellen. När styrmodellen nu etablerats bör budgetprocessen också kunna bli smidigare och leda till en verksamhetsbudget i rimlig tid. Tydliga spelregler och konsekvens i tillämpningen av dessa avgör om styrmodellen och respekten för denna får möjlighet att utvecklas vidare.

